

Kołowrotki do wełny i miądlice

Autor: Tadeusz Dach

Kołowrotki do wełny i miądlice w Izbie Muzealnej w Rymaniu

Mamy coraz więcej eksponatów związanych z „produkcją” wełny, czy też Inu. Problem jest jeden, jak to przedstawić w naszej Izbie Muzealnej. Z powodu braku miejsca, eksponaty te są trochę stłoczone.

Mamy „kilka” kołowrotków do produkcji nici wełnianej. Problemem jest to, że są one w cząstkach. Ostatnio jednak z tych części udało się zrobić dwa różne kołowrotki, które będą w najbliższym czasie wystawione w Izbie Muzealnej. Wszystko to za sprawą p. Ryszarda i p. Joli (członkini Stowarzyszenia Historycznego), którzy zrobili porządek z kołowrotkami. W chwili obecnej mamy dwa różne, sprawne kołowrotki.

Od p. Stanisława Ciechanowicza otrzymaliśmy wrzeczono do ręcznego snucia nici z pocz. XX w. Z kolei od p. Ryszarda Kruka otrzymaliśmy przykład do kołowrotka, również z pocz. XX w.

Do tradycyjnej obróbki Inu służyły trochę inne narzędzia, a sam proces był dość długi i skomplikowany. Najpierw odbywało się rośnienie i moczenie. Miało to na celu oddzielenie włókna od paździerz, czyli od zdrewniałej części łośdygi. Później odbywało się miądlenie i trzepanie Inu. Miądlenie polegało na mechanicznym połamaniu drewnika znajdującego się wewnątrz łośdygi pod włóknem. Służyły do tego miądlice i tarlice (cierlice). W naszej Izbie Muzealnej prezentujemy trzy miądlice. Dalej odbywało się sortowanie i czesanie włókien. Później wymiędlenie i wytrzepanie włókno musiało zostać wyczesane na specjalnych grzebieniach o różnej gęstości kolców. Na naszej wystawie również prezentujemy takie grzebienie. Wyczesane i gotowe do przędzenia włókno skręcało się w zwitki.

Dziękuję p. Małgorzacie Hawrylak
otrzymaliśmy garstkę sromy Inianej, szukamy teraz kłębka wełny, aby prezentować ją na kołowrotku.

Wszystkie opisane wyżej elementy
możemy oglądać w Regionalnej Izbie Muzealnej w Rymaniu. Przypominam, że w
okresie jesienno – zimowym izba jest czynna w każdą pierwszą niedzielę miesiąca
w godz. 16.00 – 18.00.

Zdj: Tadeusz Dach

